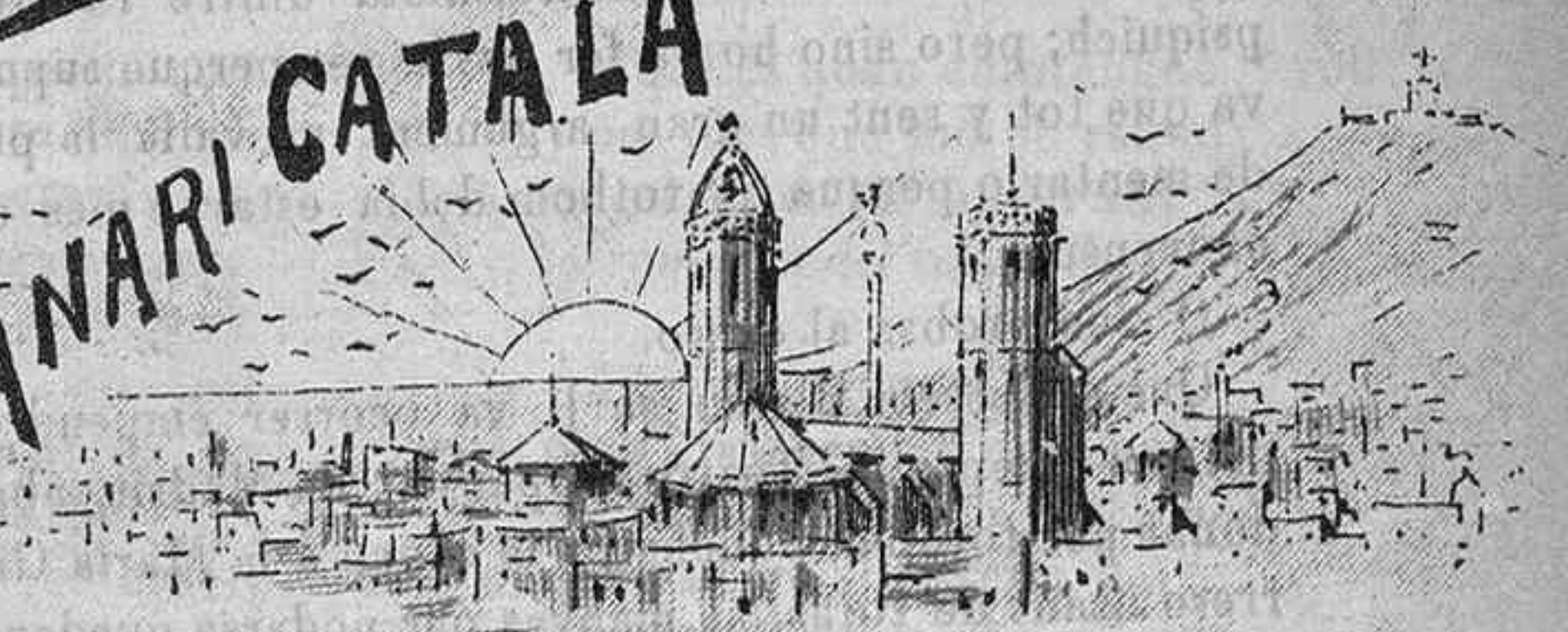

LA TOMAZA

SETMANARI CATALÀ

10 centims lo número

No sé que contestarli...
pero... ¡quinas cosas de
demanarme!

CRÓNICA DE LA SETMANA

L'instint d'imitació es sens dup'e un dels que mes arraigats se troban dintre la especie humana. Jo no sé si Darwin va usar d'ell com una de las probas de sa teoria transformista dintre 'l terrenó psíquich; pero sino ho va fer devía ser porque suposava que tot y sent un gran argument no valia la pena de mentarlo porque ja tothom debía estarne mes que convensut.

O sino probas al canto.

Que á Eussebi Blasco se li va ocorrer empendrers pel seu compte lo Teatro Espanyol, de Madrid, abandonat per tothom, donchs ja 'm tenen á la María Guerrero usant de totas las manyas per poderse quedar ab lo teatro, fi que al cap de vall va conseguir quedantse Eussebi Blasco ab l' idea y ella ab lo negoci.

Que á Madrid va haverhi un important robo en la Companyia Arrendataria de Tabacos, donchs *incontinenti* ja 'm tenen á alguns trempats de Tarragona imitant als seus colegas madrilenyos y fent en la mateixa companyia una segona edició de las sustraccions fetas en la Cort. Y per acabar diré que bastá que al insigne novelista Pérez Galdós se li occurrís escriurer per lo teatro porque desseguida s' hagi verificat un moviment d' imitació per part d' altres novelistas.

No 's figurin que dits imitadors siguin de pacotill; figuras importantíssimas son dintre la novela contemporanea espanyola, los que apartantse del ample camp que aquest género proporciona, van, dintre lo convencionalisme escénich, á buscar los aplausos que 'l públich no ha escatimat á son ilustre company.

La Pardo Bazán, Pereda y Leopoldo Alas (*Clarín*) son los tres gladiadors que ploma en ristre van á combatre sobre las taulas d' un escenari, extenent sos dominis literaris y procurant al mateix temps extendre sa merescuda fama d' ingenis en las lletas.

¿Quin será 'l resultat d' aquest cambi en lo derrotero literari de las citadas notabilitats? En lo nostre concepte, per mes que sigui aventurar ideas, nos sembla que será brillant.

Sobradament tenen demostrat son talent en diversos géneros de literatura tant la insigne autora de *Una Cristiana*, com lo célebre autor de *La Regenta*, y si bé lo distingit novelista santanderí ha demostrat sas mes culminants dots literarias en la descripció de las costums y tipos de sa terra, no creyém que resultin ni las unas ni 'ls altres, menos interessants ni menos perfectas en lo teatro que en *El sabor de la tierruca* y *Sotileza*.

De modo que 'ls aficionats á la bona literatura están d' enhorabona, aixís com lo nostre teatro que comensava á perillar. Y es d' esperar que gracias al instint anteriorment citat no s' acabarà aquí la llista dels imitadors del autor de *La loca de la casa*.

ESTUDIANT.

ESCLATS DEL COR

PERQUE pensés sempre ab tú,
una flor vas regalarme;
y are que m' has olvidat
la guardo y la beso encare.

Ab las llágrimas als ulls
tu vas prometre estimarme;
pró va durar tant lo jur
com lo secarse las llágrimas.

Alguns cops, t' he pogut veure
qu' en lo mirall t' hi miravas;
segur que 'l ferhi, tal cosa,
ho farás per veure un angel,

Rosas, lliris y clavells
en lo teu jardí hi floreixen;
hermosas ne son las flors,
pro mes hermosa ets tu, nena.

BERNABÉ LLORENS

EPIGRAMATICH

UN mal pintor retratá
al violinista Pau Creus
y per més que s' hi mirá
'l retrato resultá
un bunyol de cap á peus.
Quan 'l fill del retratat
qu' es un tonto arreimatat
com no n' hi hagut, ni n' hi haurá
vegé 'l retrato, exclamá:
—Es el papá, ¿no es vritat?
'L pintó qu' ho va sentí,
—Ja veu que exacte sortí
quan fins son fill 'l coneix.
—¿Ab qué l' coneixes Aleix?
—'L conéch ab lo violí...

J. TARRÉ Y R

INTIMA

EN un bosch un niu hi havia
de merlots, y dos noyets
varen treure 'ls aucellets
y á sa casa feren via.
Ab gran carinyo 'ls cuidaren;
més al poch temps que 'ls tenian
los pobres aucells morian
puig á sa mare anyoraren.

Igual ab mi passaria
ab l' amor que te tinch, Rosa,
si un altre ab ánsia afanyosa
de tú 'm separés un dia.
Puig si á algú altre, l' amor
que 'm professas, li donessis,
y tú de mi t' olvidessis,
moriria de dolor.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

AUCA D' EN PAU LLOMBRIGO

(PREMI EN LO CERTÁMEN HUMORÍSTICH DE La Séba)

LEMA:

*Historia d' un pobre noy
que va aná á pará á Sant Boy.*

1
QUAN va neixer, ja ho van dir,
oncles, tias, àvies y avis:
«Aquest noy, serà un dels sabis
que faltan pel porvenir».

2
Y es que 's van ficsá, al di' aixó,
en que 'l noy, sempre dormia;
y, per mes *xamba*, tenia
lo cap grós com un meló.

3
Pró tant si fôu carambola,
com sigüés, pel que sigüés,
l'únich que puch dirvos, es,
que van encertar *la bola*.

4
Aixís es que aná creixent
y 'ls seus pares ab desfici
en buscarli un bon ofici
burxavan son pensament.

5
Pró, decidiren, al fi,
ja que prometia tant
que 's busqués, al serne gran,
un que 'l pogués ter iluhi.

6
Vingué un temps que menjá á tau-
(y no os creguen que l' alabi,) (la;
miréu si sería sabi
que... may deya una paraula.

7
Son pare, ¡quin goig sential!
De gust li queya la baba!
perque, per riurer plorava;
y en lloch de parlar, dormia.

8
Per fi—«ja hi som!»—exclamá
lo seu pare;—«has d' aná á estudi»—
y 'l *Exicot*, com es preludi,
del llit no 's volia alzar.

9
Es clar, ¡com que hi rumiaval...
(Al menos sa mare ho deya)
la *bajoca*, ella se creya
que dormint s' espavilava.

10
Aná á estudi; y per posar
á prova son *lalentarro*,
ab tres anys acabá 'l narro
y... ¡aul torná á comensar.

11
Y aixís successivament;
sempre qu' exámens venían,
dels molts burros que sortían
èl era 'l sobressalient.

12
Pero, no cal ferne cas;
puig tant *pau* era 'l minyó,
que un cop, un del carretó,
distret, va tirarli 'l llás.

13
Va cumplir, per fi, 'ls setz' anys;
y ab ells la felicitat,
puig ja s' hauria acabat
per las lliçons pessá afanys.

14
Ja era un *lletrat erudit*
y li haurían fet agravi
dihentli que no era sabi:
¡ja llegia 'l manuscrit!

15
Y com poden suposar
de la mañana á la noche,
va presentarse 'l *fantoche*
fet un poeta... *de secá*.

16
Y per mes que os 'n feu creus
sabia ja tant d' escriurer
que, en vritat, (no val á riurer)
fins escribia ab los peus.

17
Aquí es quan emprengué 'l vol:
y per mes que sembli estrany
va escriurer ab tot un any
lo romanso del cargol.

18
Llavors, ab nom suposat,
puig era enemich del bombo,
enviá á LA TOMASA un *rombo*
que va ser carbassejat.

19
Y volguent fé alguna cosa
que admirés tot l' univers,
va escriure un article en vers
y una poesia en prosa.

20
Y per mes que feu alló
ab voluntat y paciencia,
deya, la correspondencia:
«no feu per casa, minyó».

21
Lo qual, li feu tanta rábía,
que mal l' haurían passat
si no li haguessin parlat
de... tancar-lo en una gábia.

22
Al fi, no sé si per pena,
ó no sé perque sería,
va sortí una poesia
adressada á certa nena.

23
Y tant va omplirlo de goig
y tant se va emocioná,
que 'l cervell se lí girá...
y al moment se torná boig.

24
Desde llavors, ¡qui ho diría!
va tornars tant enginyós,
qu' encare no veyá un gos
li feya una poesia.

DOMINGO BARTRINA.

(Acabarà)

ESCLATS

Se sembra 'l mar al amor,
las onas á l' esperansa,
que van bronzentas saltant
pera morir-se á la plátxa.

Tú vas sé mon primé amor,
y á tú 't donguí 'l primer bés...
¡Si 'n devia ser de pur
que no te 'n vaig dá cap mes!

En las nits serenas,
quan miro á la lluna,

penso que de mare
sols ne tenim una.

De las ninas de tos ulls
surten ardentas guspiras;
per xó fas glatir mon cor
sempre que de sit me miras.

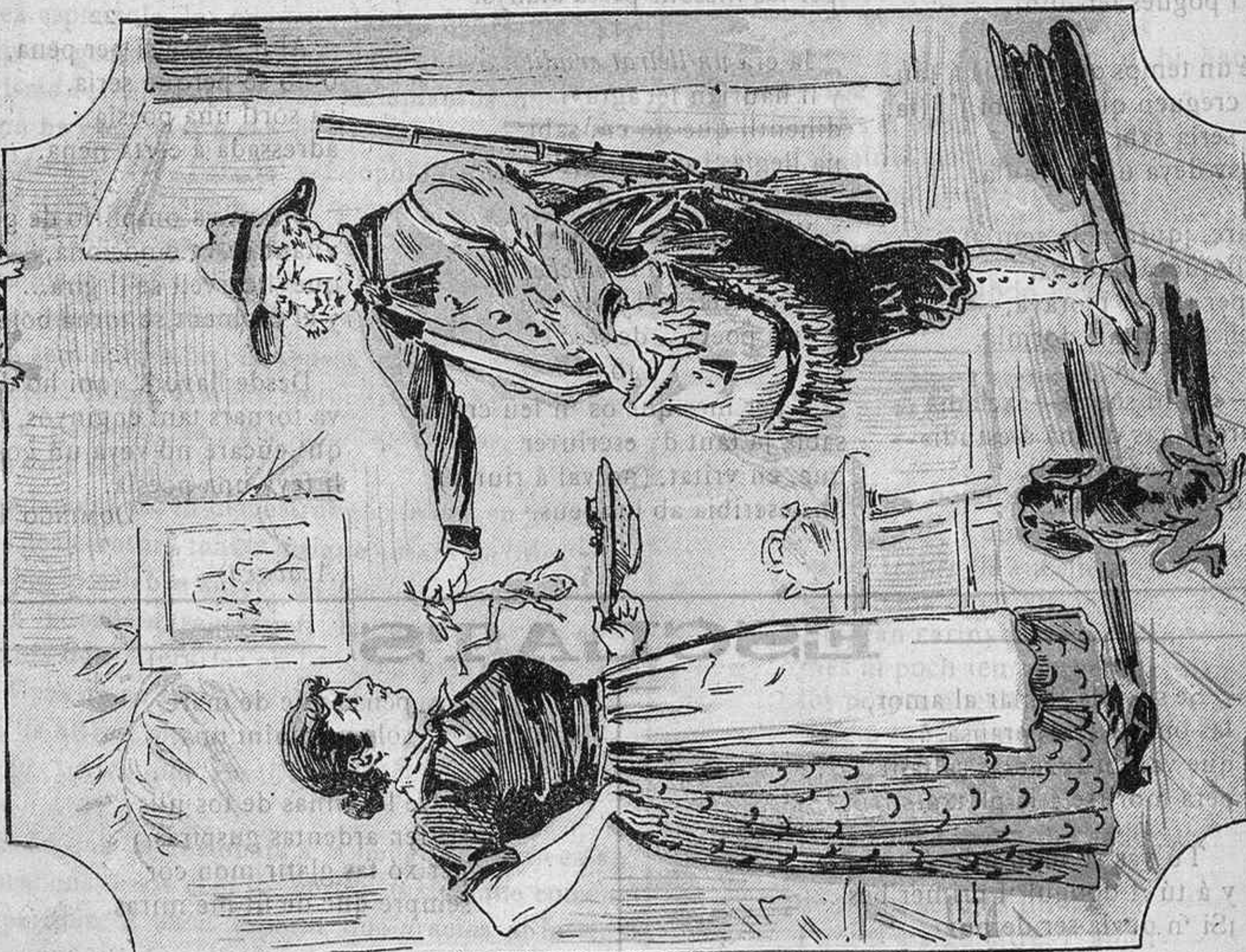
Pera ser de tú un enemich,
abans t'ha d'havé estat íntim amich.

UN A. VENDRELLENCH

OS CASSADORS

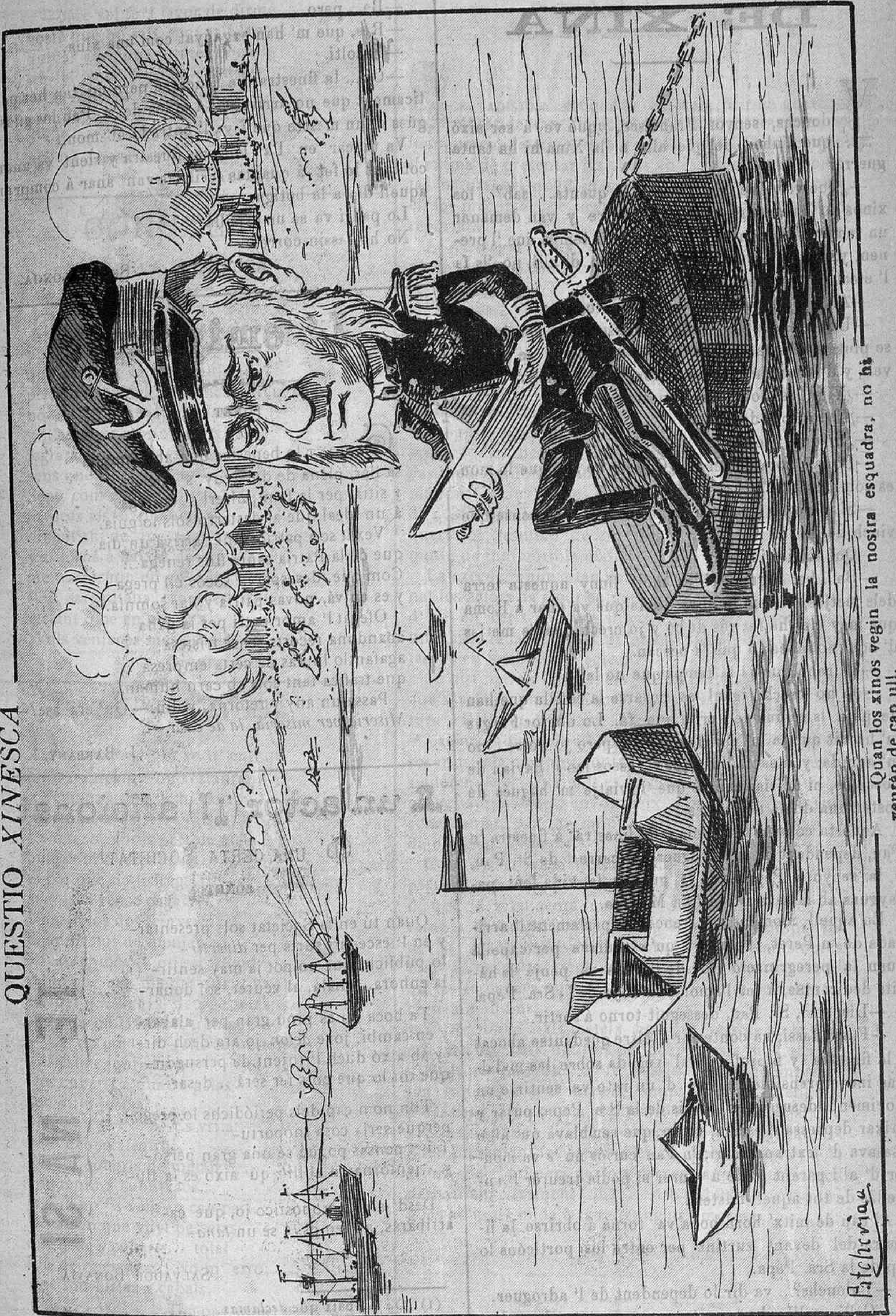

—Fa mij quart que sento gémechs com de conill y fins un tuf que 'm denuncia bona çassaa... Esperém que surti 'l Xelín del cau', /Per portarme la pessa á iret segü, es un gos que val totes las pesetas!

—Té noya: avuy si que ta ballarém magre. Tres gra-notas, un galipau, dos dragons, un pardal cego y quatre papallonas, de tot plegat ne fas un arrós y quan siga fet, agafas un drap y te 'n posas una cataplasma al llombrigo!

QUESTIO XINESCA

Petcherriae

—Quan los xinos vegin la nostra esquadra, no hi veurán de cap ull.

DE XINA

Y donchs, senyor Francisco, ¿qué ve á ser aixó que diuen de que allá á la Xina hi ha tanta guerra?

—¿Qué vol que siga? que á la quenta... sab?... los xinos no anavan gayre bé de ventre y van demanar un remey als japonesos; remey que fa temps que 'l prenen, y, segons los partes que 's reben d' allí, no 'ls fa l' efecte que s' esperavan.

—Ah... ja. Y ¿qué son los japonesos?

—Uns xinos atravessats de russos que per metjes se pintan sols, tant, que al Japon tothom se mor de vell, y d' apotecaris no se 'n coneix ni la mena.

—¿Y qu' es molt lluny aquesta terra?

—/Uy! á sota del globo.

—¿De quin globo?

—Dona... sota de terra... ¿Que no ho sab que lo mon es com una bola?...

—Sí, pero no ho he cregut may. Qu' es pensa que vinch del hort?

—Qué li diré jo ara?

—Be... be; diguim si es molt lluny aquesta terra dels metjes, perque la noya desde que va anar á Roma que may mes ha fet rés de bó y jo crech que 'ls metjes d' aquí no saben lo que 's pescan.

—Té rahó que ja fa temps que no la veig.

—Ja ho crech; igual es posarse la cotilla que han de pujá 'ls vehins dels crits que fá. Lo doctor Fargas m' ha dit que ja n' eixiriam aviat, pero jo no sé... no m' agrada; y si sabia qu' aqueis russos me l' havian de posar be, hi aniria encare que 'l viatge m' hagués de costar una dobla de quatre.

Aquesta conversa la tenian de finestra á finestra 'n Pau, dependent d' un adroguer del carrer de St. Pau, y la senyora Pepa, que 's guanya la vida fent parayguas ab la seva única filla Marieta.

En aquell moment va trencar lo parlament l' arribada de 'n Peret, un xicot qu' estudiava per capellá quan la peregrinació y desde llavors va penjá 'ls hàbits dedicantse, á fer l'amor á la noya de la Sra. Pepa.

—Dispensi, Sr. Pau, desseguit torno á sortir.

—Fassi, fassi, va contestar l' altre quedantse abocat á la finestra y filosofant tal vegada sobre las malalties incomprendibles; al cap d' un rato va sentirse un moviment desusat en lo pis de la Sra. Pepa, pujar y baixar depressa l' escala, en fin, que semblava qu' algo passava d' extraordinari; 'n Pau curios no 's va mouer d' allí parant oïdo á veurer si podia treurer l' entrellás de tot aquell misteri.

Al cap de mitx' hora bona va torná á obrirse la finestra del davant surtint per entre los porticóns lo cap de la Sra. Pepa.

—Y donchs?... va dir lo dependent de l' adroguer.

—Calli, calli... he tornat no mes que per despedirme de vosté.

—Be... pero...

—Res, que m' han enganyat com una xina.

—Escolti.

—Cál... la finestra va tancarse pero no tan herméticamente que no arrivessin á oïdos de 'n Pau los gües, gües d' un mestre que feya l' entrada al mon.

Va tancar en Pau la seva finestra y rient va anar contant lo fet á quantas criadas van anar á comprar aquell día á la botiga.

Lo padri va se un capellá.

No ho fassin correr.

SERRALLONGA.

L' emigrant

SONET

GERCANT lo benestar que ahir omplia sa llar, plena de dol avuy s' encega; y sitiát per la fam miserl s' entrega á un ideal que al desterro sols lo guia.

Vexat son patriotisme, arriba un dia que de la Patria santa fins renega...

Com que, desesperat, socós éll prega y es en vá, novas patria y llar somnia.

Osegat l' amor patri per la gana abandona recorts sense tristesa.

agafantlo lo llas de certa empresa

que trafica tant sols ab carn humana.

Passa un any y retorna, y diu:—Qu' era ase!—
Miseria per miseria, la de casa.—

J. BARBANY.

A un actor (!) aficionat

(D' UNA CERTA SOCIETAT)

SONET

Quan tú en la Societat sols presentar-y en l' escenari surts per divertir-lo públich, que no pot ja may sentir- (1) la enhora... mala, al véuret, sol donar-

Ta boca no es prou gran per alabar-y en cambi, jove actor, jo ara dech dir- (y ab aixó duch l' intent de persuadir- que tot lo que pots fer será .. desar-

Ton nom cap dels periódichs lo prego- perque seria cosa inoportu-

Tú 't pensas pogué sé una gran perso- y .. pentornaten al lli, qu' aixó es la llu-

Desd' ara 't pronostico jo, que ca- arribarás, ab temps, á se un tana-

SALVADOR BONAVÍA.

(1) De tan baix que declamas.

(2) Ha de dir, *Tansi*, ja ho sé, pero rés, m' ha pegat aixis.

TE
MA
SI

MENUDENCIA

—¿Me vol fe 'l favor de dirme
vosté que ho sab, senyor Llansa,
quinas accions son mes bonas:
las del Nort, ó las de Fransa?
—La contesta que li dono
prou la sab vosté de sobras,
per mí las bonas accions...
son fer caritat als pobres.

LL. SALVADOR.

GONSELL

À LA MEVA EX-XICOTA

He sabut, que, Merceneta,
pregonas per tot arreu,
que de mí 't voldrás venjarte
perque t' he deixat; donchs creu,
no 'm fan pòr tas amenassas,
y si escoltas mos consells,
lograrás los teus desitjos
sens que 't dongui molt que fer.
Sent, com ets, espiritista,
invocas als «jermanets,»
dihentshi de que quan mori,
y al torná á naixer després,
me trasformin en un burro.
llop, sargantana, esparver,
elefant ó be en granota.
¿Vols venjansa mes cruel?

QUIMET BORRELL.

Just y Cabal

Dos *trinxerayres* se n' entran
molt trempats á un restaurant
y demanan que 'ls hi portin
dos cuberts de setze rals.
Lo mosso, no 'ls pert de vista,
puig com es espabilat
te pòr que no li fregeixin
anantsen sense pagar.
Un cop los dos *trinxeraires*
están llestos de menjar
eridan al mosso, que 'ls digui
tot lo que han menjat quant val.
—Vuyt y... dugas, deu pessetas;
—diu lo mosso molt trempat.—
—Cá! no pot ser!—ells contestan—
—Vos esteu equivocat...
—Dos cuberts á quatre pelas
son vuyt justas...
—Es vritat;
pero deueu afegirhi
los dos cuberts de metall
que teniu á la butxaca...
ja que no 'ls veig en cap part.
De modo que vuyt pessetas;
dugas de's cuberts... total
son deu pessetas... No m' erro;
que son justas y cabals.

DOLORS MONT.

L' ARLESIANA

CERTADÍSSIMA estigué la empresa Mir en guardar
obras de tan notables condicions literarias pera
inauguració de temporada, puig ab lo desitj que sempre
l' anima de presentar las obras ab escrupulosa propie-
tat, natural era que logrés un éxit de resonancia y que
éll fos precursor de segurs rendiments com creyém li
reportará.

L' *Arlesiana* traducció á nostre veure bastant acerta-
da del original francés, se distingeix per lo profundo
coneixement que lo gran escriptor Daudet ha fet de sos
personatjes, puig sense rebuscar grans efectes dramá-
tics que sois logran entussiasmar als *morenos*, ha sa-
pigut pintar ab notables rasgos y sense exageració, las
principals passions que dominan á sos personatjes.

Molt ha contribuít á son brillant resultat los inspirats
números musicals del immortal Bizet, ab que están
adornadas las principals escenas de la obra, puig que
sapigué identificarse del tot ab la situació, y las acerta-
das melodias intercaladas en lo curs de las escenas dra-
máticas logran lo mes complet resultat. Bona proba
de nostra opinió está en los finals dels actes primer y
quart que resultan de un efecte maravillós y per tal
motiu de indiscutible éxit.

La execució que á tan delicada concepció hi han do-
nat los actors ha sigut en general acertada y en alguns
d' ells en certs moments hasta superior, observantse
una esmerada direcció en las escenas de conjunt com
també en los finals d' acte.

Se distingiren en ella, en primer lloch lo Sr. Borrás,
que's veje secundat ab acert per las Sras Ferrer, Fon-
tova y Delhom, y los Srs. Daroqui, Virgili y Pigrau.

Las magníficas sinfonias, melopeas y demás núme-
ros musicals que tant contribuixen al bon conjunt,
sigueren acertadament executadas per la numerosa
orquestra que hábilment dirigeix lo mestre Sr. Sadurní
acreditantse, per tal motiu, de discretíssim director y
de un gran porvenir.

Com á obra tan delicada devia coadjuvarhi en gran
part la escenografia é indumentaria aixó es causa
de que la inteligente empresa confiés sa execució al
reputat escenógrafo Sr. Moragas, qui, en companyia
del Sr. Martí y Alsina, han produhit excelents obras
mestras, principalment en la del primer y quart actes
qu' es verdadera obra d' art per lo valenta de colorit y
certesa de llums.

L' *Arlesiana* aixís mateix ha sigut vestida ab lo mes
refinat gust, baix figurins del hábil artista Sr. Labarta.

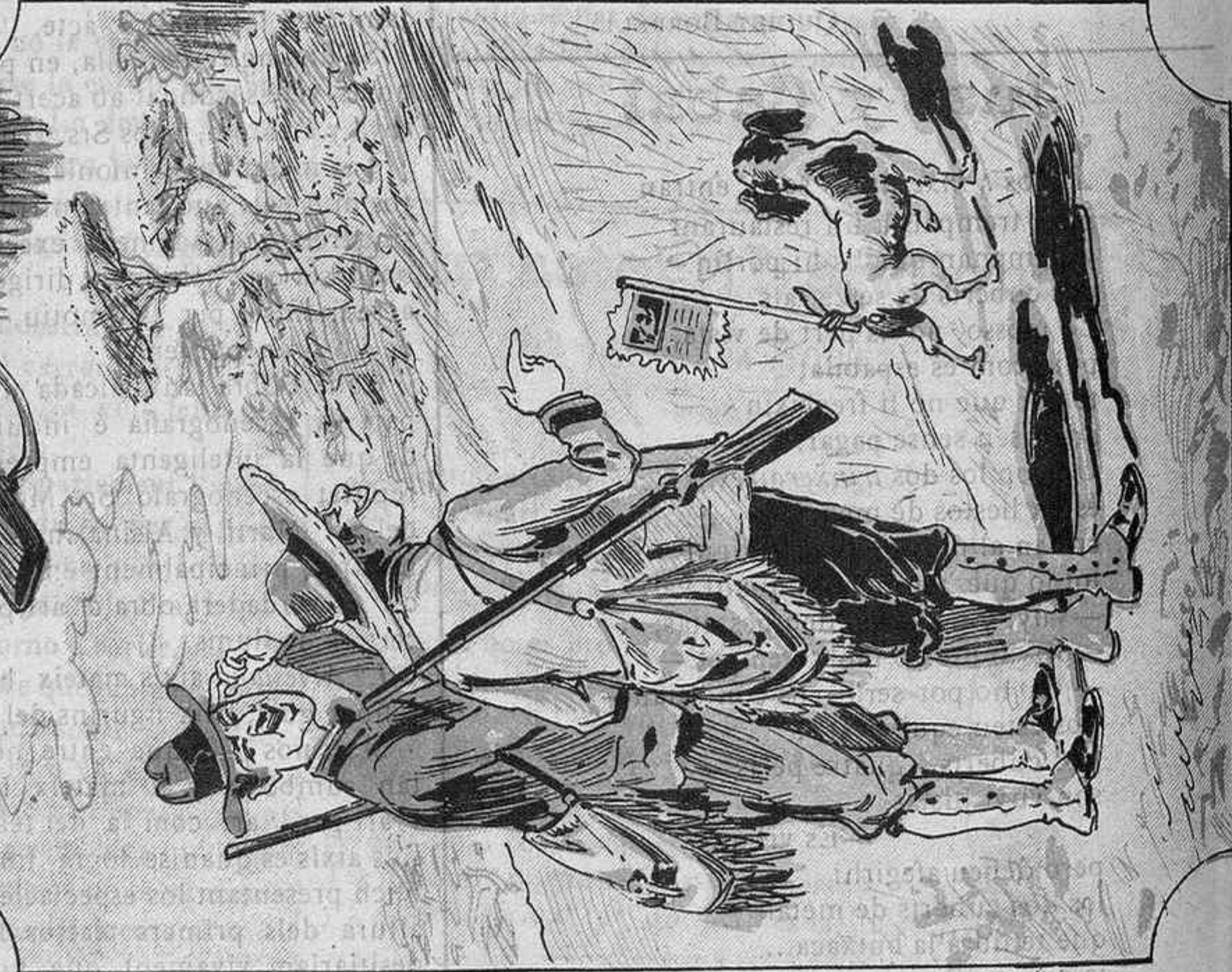
Molt nos plau que entre nosaltres hi hagi empreses
tan rumbosas y al mateix temps que compreguin
l' art per l' art com la del teatro de Novedats, ja que
sols aixís es quan se logra imposar lo bon gust al pú-
blich presentant los espectacles ab tota propietat y á la
altura dels primers teatros del extranger, per lo que
desitjariam vivament que nostre públich correspon-
gués ab igual mida á tan distingida empresa.

RAMÓN ESTANY.

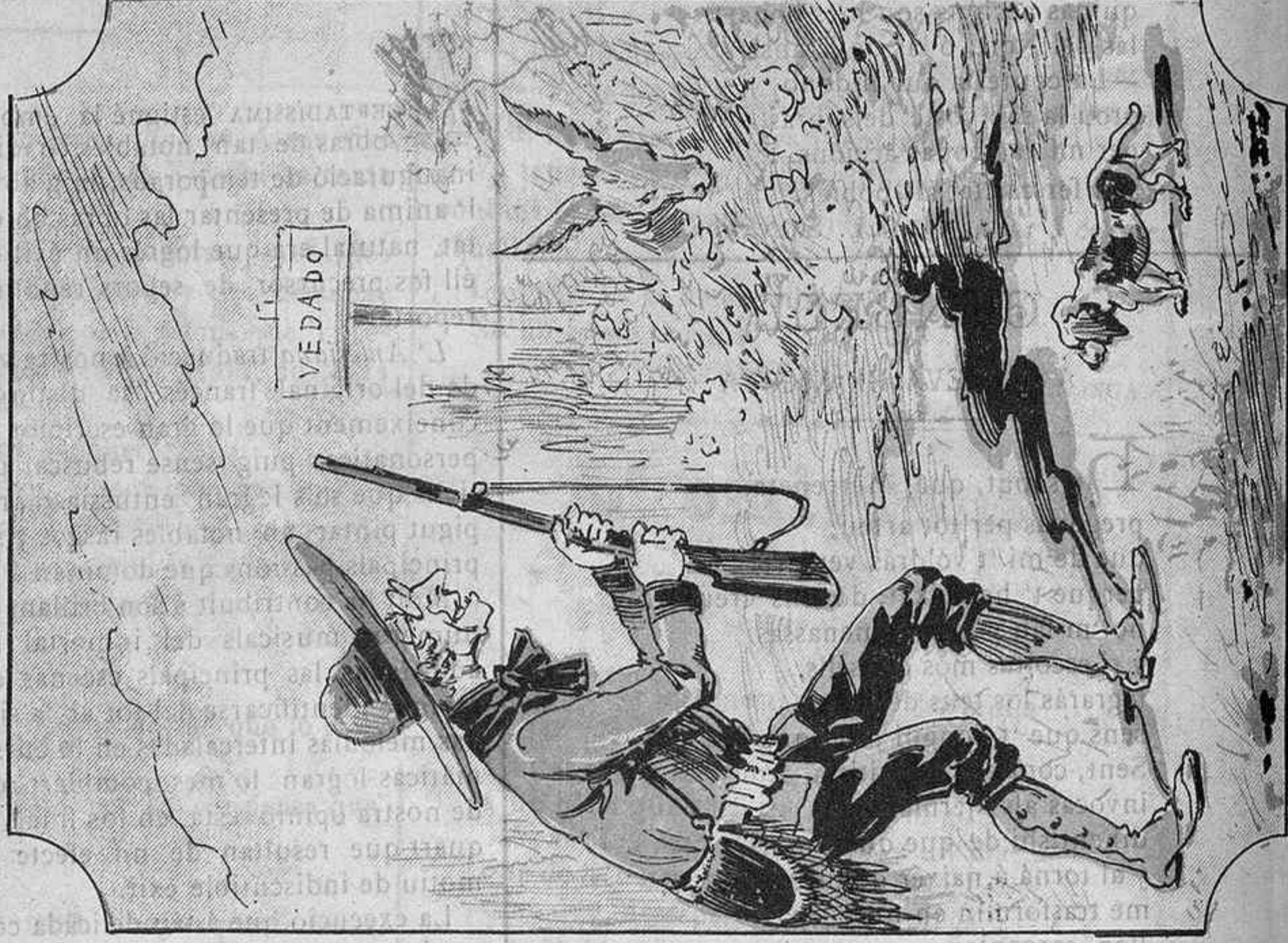
ARLESIANA

OS CASSADORS

—Es un bon gos, pero massa nano. Veu, ara ab aquest ventall ¿ la qua sempre se ahont se fica, encare que las herbas sigan molt altes...

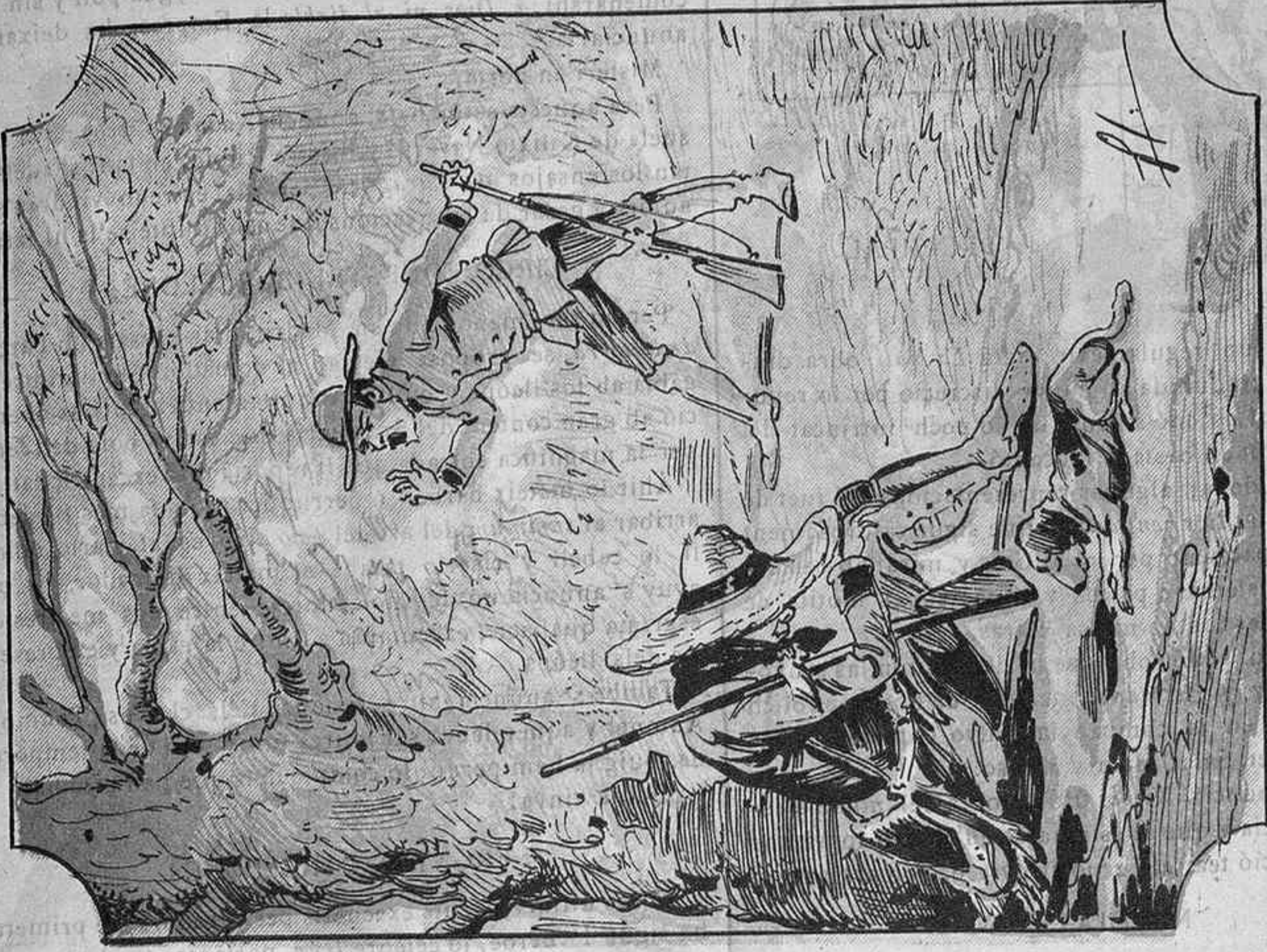
—Vaija, senyó Galiassa, que per grans idees ja t'hi diuhen el cap gròs!

—Apa, Moro, que si t'espavilas menjarém son!!
Gracias a las uñetas novas, ja distingelxó las pessas a menos distancia.
¡Vaya unas orellassas!

—Lo senyó Galiassa es un presumit: per grans aldeas las mevas. Tots 'ls conills me fugian dsr donchs... ¡disfresém al gos, las bestiolas s'hi barrejarán y jo no 'm entenderé de feynal

—¡Mariaano!.. senyó Mariaano!
¡Ojo que baixa la llebra! ¡Aquí! ¡aquí! aquí!...
(Lo senyó Mariano, com un 'tocino, ronca que ronca al peu de un lladoner)."

PRINCIPAL

No més que un regular éxit logrà *La nati* obra dramàtica de Belot, traduïda ab molta discreció per lo reputat escriptor Sr. Lus. Onó á causa de lo poch intrincat del argument y ser tot ell bastant inocentó.

També s'han donat algunas representacions del fuet de la classe alta titulat *Las vengadoras* que sigué calurosament aplaudir, principalment per las alturas y mirat ab bastant reull per los assistents á palcos y butacas, pel motiu de que en la escena las cantan massa claras.

En la execució d'abdós obras se hi distingiren las senyoras Tubau, Soares y Estrada (coneguda de nostre públich per haver actuat en la companyia Calvo Giménez) y los Srs. Vallés, Cachet, Sala Julien y Manso.

Pera ahir s'anunciá *Nieves* última obra del notable escriptor Sr. Palencia y que al estrenarse en Madrid logrà una verdadera revolució teatral per lo atrevit de son argument.

NOVETATS

A causa de la importancia que ha revestit l'estreno de la obra *L'arlesiana*, en article apart, nostre company de redacció Ramón Estany, ne fá la corresponent crítica.

ROMEA

Dos magnificas entradas van proporcionar en la tarde y nit del diumenge, los dramas *La Dida* y *La Dolores*.

La pessa *Dos companys mal avinguts* dels Srs. Godo y Rahola estrenada la setmana passada, va conseguir un bon éxit per los innumerables xistes que conté y lo bon desempenyo que hi donaren los Srs. Capdevila y Fuentes.

Dilluns pròxim se posará en escena la famosa comedia *Tenorios* fent sa primera sortida en escena, ja restablerta del tot, la apreciable actriu Sra. Monner.

En ensaig: las obras conegudas *Ultrama nuevo*, *Locura de amor* y las noves *La cansó de en Tururut*, (tres actes) y *La casamentera* (en un) de Aulés y Roure respectivament.

Lo nen de casa tambe estrenada la setmana passada, es una comedia que á judici nostre ni mereix la pena de parlarne; un cúmulo d'inverossimilituts mal lligadas y pitxor desenlassadas, semblant feta expresa pera posar á proba la paciència dels excelents actors del típic Teatro Romez.

Aquets per la seva part feren tot lo que pogueren per fer menos desayrats los papers que representavan.

Los de la Sra. Parreño y Sr. Fuentes hi sobran per complert, y los demás... també.

TIVOLI

Las tres representacions que de la ópera *Garin* se donan en dissapte y diumenge últims, sigueren tres éxits per los artistas y tres idems per la taquilla.

Dissapte dona comens ab *El Siglo que viene* la companyia e sarsuela catalana y castellana que baix la direcció del mestre Taberner, ha de actuar en lo pròxim hivern.

CATALUNYA

Res de nou hi ha hagut en la setmana passada, puig l'estreno de *Las amapolas* s'ha tornat aygua poll y sin encomenarshi á Dios ni al diablo la Empresa ha deixat de anunciarla.

Misteri en porta.

Pera aquesta setmana s'anuncia *Nadar en seco*, nova sarsuela de Calixto Navarro y mestre Rubio, en tant s'adelantan los ensajos de *Zaragüeta* per qual estreno vindrán sos autors á gosar de las ovacions que sens dupte se'ls hi farán.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS

Per no ser menos que en Madrid, dias passats un barber de la terra, se proposá afeytar al domador Sioni dintre la gábia ab los lleóns y molt tranquilament executá sa operació ab gran content del Sr. Alegria que estava boig de idem, per la magnífica entrada que li reportá dita excentricitat.

Ahir lo mateix barber ó perruquer (que fa mes fi) debía arribar al *summum* del art del pelo aixó es, afeytarlo, tallarli lo cabell y risarlo també al mateix domador, y per avuy s'anuncia un desafio á florete entre dos mestres de esgrima qual acte, executarán á dintre la gábia y en presencia dels lleóns.

També s'anuncia altre benefici dels clowns Tonino y Antonet y aquet deurá ser lo tres mil y pico de la temporada, puig ja hem perdut lo compte dels que han efectuat. ¡Quina vinya!

FRONTÓN BARCELONÉS

En los últims partits executats per jugadors de primera, ha sigut l'héroe, lo célebre *Irún* portantse tan brau y valent que deixá petitet al célebre César, en cambi sos contrincants Portal, Gamborena y Pedrós van portarse alguns cops *dignament* pera ser obsequiats ab xiulets y demás demostracions poch simpáticas.

La concurrencia que hi assisti sigué numerosissima, tan que omplenava per complert, gradas, cancha y palcos.

UN CÓMICH RETIRAT

ÍNTIMA

UN día 'l Criador, era un dissapte: cridá, per modelarte, á son mes apte artista en esculpir; de sa má mestra (dels esculptors del cel la má mes destre) n'eixí ton bust de formas seductoras, y Deu de tú admirat, á las dos horas al mon te va llensar, pera que fessis la ditxa del mortal á qui estimessis. Al arrivá aquí al mon, ab gelosia los homes t'admiravan. Nit y día á los teus peus rendits, á milló is queyan per obtenir lo cel que en ton SI hi veyan, mes tú no 'ls comprenias ¡Pobre dona! te feren sense cor, y aixó t'abona. T'abona, y t'es un be. Val mes que ignoris lo qu' es sufrir d'amor, que no que 'n moris com jo, que per saberho, lent me morevevent, que so aburrit de la que adoro.

J. ROIG CORDOMÍ.

GENT DE TEATRO

—Si, noy, sí... are tres sigles á la gent de teyatro diu
que no os daban terra sagrada...
—Mentras los hi dessin llofill ab manjetas...

—Quan guanyas Pepeta?
—Dugas pessetas y las buscas
—¿Hont vols que las busqui, pobre de mi?

—¿Ojo si no vol pendrer mal...
—Qui sab qui en pendrá en sortint.

—¿Qué porta algun dracma per llegir?
—No... la lliura porto.

Lo pregó de la Prempsa

TIPOS DEL NATURAL

MIREUSE 'L: es tendre encare: un xicot molt aixerit que fá 'l que li diu sa mare perque en Jaume, are com are, es bon fill (segons m' han dit)

Es escayent al primer cop de vista jjo dirial y aquell que 'l veu cada dia, sense rés poguerhi fer, ja li posa simpatia.

Lo seu ofici es cridar; forsar 'l gargamelló; apèndrer bé una cansó, perque éll es, á no duptar, de la prempsa lo pregó.

Cada nit: *El Liberal, Correspondencia, Imparcial, La Justicia y El País, El Globo.*—Ja 'n tenim sis; (la meytat del seu jornal)

De dia: *Publicitat, La Vanguardia y lo Diluvi* y cridant desesperat

's fá de segon entuvi del jornal 'l altra meytat.

A més de molt bona gana fá calés, mirant per casa, ans venia *La Semana Cómica*, are *La Campana* y molt, pró molt, LA TOMASA.

Dóna gust sentir com crida: *L' Embustero Universal* ab la mort del general *Echegaray.*—¡Es mentida! (salta un senyor molt formal); Don Joseph encare es viu y may general ha estat.

—¡Bel per xó no hi ha motiu per dir lo que vosté 'm diu ¿sent?... ¡'l negoci es sagrat!

Arreplegant dineróns Rambla amunt, corra que corra fins que troba á n' en Bracons, á n' en Serra ó á n' en Torra y altres parroquians molt bons.

Es capás de fé un favor á qualsevol comprador

que pagui al contat rabiós; pró á ne 'l que li vol fé un gos se 'l mira ab bélich ardor.

Es un xicot enrahonat pró molt *fiero* quan té un prompte y lo qu' éll diu es vritat, á ne 'l que vulgui fé un compte ¡au! ¡cap á cá la ciutat

Reparin si es aixerit: —¿Volen un diari? Allá vá. —¿LA TOMASA? Si es servit (y en Jaumet tot desseguit, fent l' ullet, para la má).

Aixis fá 'l negoci; aixis, al seu modo viu felis prosperant en son ofici, un xicot sense cap vici; (no mes ne té cinch ó sis).

Noy, travalla de debó; tan si fá fret com caló tu, Jaumet, sempre valent. ¡no 's cansa tan fácilment de la prempsa un bon pregó!

OCLIME OILL

Ja ha tornat á sortir aquell zulú ó un aire de la mateixa calanya que té 'l capritxo de pegar cops de puny al ventre de las senyoras.

Pero ¿que no 's podría fer una gábia de ferro y tancarhi aquestas fieras per tota la vida?

¿Qué costaria molt una gábia d' aquestas?

En la *Revue de Deux Mondes* 's posa á n' en Cánovas tan alt que no sembla sino que possehim l' home públich de mes valer d' Europa.

¿Per qué no 'ns 'l compran?

Lo donarém barato.

Lo general D. Francisco Borbón ha preguntat á son cusí que á quina corona 's volia dedicar, si á la d' Espanya ó á la Fransa.

A qualsevol, home; de tots modos no n' ha de conquistar cap.

Ni vosté tampoch.

Quedém en que Salvador segueix convertit, y no lo que s' havia fet correr.

Ho sentim per en *Banyela* que ja 'l devia tornar á tenir á mitx coll.

Lo dimecres de la setmana passada va contraure matrimoni en la iglesia de Sant Joseph de la vehina vila de Gracia, lo nostre company de Redacció D. A. Guasch Tombas, ab la simpática y elegant senyoreta D.ª M.^a del Roser Spick. Los desi jém una intermtnable lluna de mel.

Los telegramas de Marruecos diuhén que s' está recullint lo diner pera pagar á Espanya la indemnisió de marras.

Lo qu' es recullirlo ray no 'ns sembla pas cosa estranya, pero lo qu' es aquí á Espanya no crech que hi arriui may.

Sino, ja ho veurán.

La Reyna va rebre en audiència á la còmisió de viscains. La Reyna va acompanyar en cotxe al Sr. Sagasta hasta l' hotel.

En paus.

S' assegura que 'l general Blanco sustituirá al general Calleja en lo mando del govern de Cuba.

Vaja, D. Ramón, que la odisea haurá sigut profitosa. Després... á fe 'l tresillo.

Telegramas de Sant Petersburgo notifican que la salut del Czar no ofereix perill immediat. ¡Respirém!

Lo soldat xino ha deixat demostrat en aquesta guerra que à fugir no coneix matador.

Encara las tropas xinas no veuhèn un japonés ja li ensenyan la classe de las solas de las sabatas.

Ab un valor aixís ja 's comprén lo de la gran muralla.

La qüestió del cambi de moneda á Puerto Rico porta trassas de donar joch.

Ja ho veig... jo comprench que 'l que tinga un tocino gras no vulgui canviar-lo per un de magre.

Sino perque 'l deixavan engreixar.

A Peñaranda s' ha enfonsat la nau de l' iglesia causant tres víctimas.

No 's diu si l' arquitecte era deixeble del que va fer la cúpula de Sant Andreu.

No tinga por, no l' anomenarém.

Diu un colega que en lo carrer de Sant Antoni Abat un tranvia va atropellar á una pobre dona de 70 anys.

Varias vegadas 'ns hem queixat de la rapidés ab que corre per dita concorreguda via lo citat tranvia, pero s' hi posará esmena quan s' hagin reventat bon número de viandants.

Jo, bo; ¿y vosté Sr. Collaso?

Avuy deu sortir lo Sr. Moret pera Paris.

La tornada de Mr. Arbán.

Lo govern francés va prohibir las corridas de toros á Nimes per ser contrarias á la llei y lo tribunal civil de Bayona las troba legals.

Després quan se parli d' anomalías dirém: cosas d' Espanya.

Ben mirat aixó son cosas de tot arreu.

Lo Sr. Castelar ha arriuat á Roma completament disposat á prosternarse als peus del Sant Pare.

No estaria de més que lo consequent home públich fes entrega al sucesor de Sant Pere d' una colecció dels seus discursos pronunciats durant aquella foribunda campanya de propaganda republicana.

¡Quinas metamorfosis!

Lo dilluns últim va morí en la seva possessió de S. Gervasi, D. Joan Aleu que sigué un verdader revolucionari abans del any 68 aixís com també cap-padre de las masas obreras, havent lograt poch després ser tinent d' arcalde, gefe del batalló de voluntaris y hasta arcalde primer de Barcelona.

Després y á causa de la seva apostasia republicana arribá á ser inspector general de policia, comandant de la guardia municipal y veurers condecorat ab varias creus etc., etc.

Molt nos ha xocat veurer en la esquela mortuoria eliminats per complert los fets honrosos y públichs d' éll en la vida revolucionaria y sí sols los indignes de sa apostasia.

¡Oh sistema egipci quina falta que fas devegadas!

Escritas las anteriors ratllas, hem sapigut que *El Diluvio* ne fa una sucinta historia egipcia que 'l deixa com nou.

Recomaném dit número á nostres lectors.

Lo Sr. Salmerón ha sigut pres durant dos horas á Lisboa y després espulsat del territori portugués.

Tonto. Hagués anat á Roma á visitar al Sant Pare.

El Papa ha concedit á la catedral metropolitana de Tarragona la dignitat y grau de Basílica.

¡Quin' honra per la familia!

Si jo fos de Tarragona m' ho faria posar en las targetas.

Hem rebut lo programa de las festas y firas que tindrán lloch en Vendrell los días 15, 16 y 17 del present, en que además de grans balls públichs en lo saló del Tivoli, hi haurán funcions de sarsuela en lo teatro Casino del Circo y també gran fira general de bestia ab preferencia al caballar.

Lo Centro Industrial de dita vila á fi de que la fira de bestia sigui tot lo important possible, manifesta que s' ha posat d' acord ab l' Ajuntament á fi de que tingui pastos gratis en disintas propietats y podrá donarse allotjament hasta á 40,000 caps, en cas de pluja ó intemperancia del temps.

Sabém que hi concurrirán importants ganaders de Catalunya.

Telegramas

«Del nostre cable particular»

St. Sebastiá 10.—8 matí.—Al sortir lo Sr. Sagasta d' aquesta població varen sentirse crits de viva. No se sab si eran d' alegria perque tocava 'l dos.

Puerto Rico, 10.—6 id.—La qüestió del cambi 's creu que tindrà efecte; per ara ja es fácil que cambiém lo... general gobernador.

Beck-Doca, 10.—11 id.—Los japonesos s' han presentat devant de Enporto-Tres ab intencions d' intentar un desembarch. No 's veu cap xino en tota la costa.

Corea, 10.—12 id.—Dintre de poch s' reuniran barcos de guerra de todas las naciones d' Europa. 'S creu qu' Espanya s' endurá la palma... del martiri.

Litografía Barcelonesa de RAMÓN ESTANY
5, Sant Ramon 5—BARCELONA

Litografía Barcelonesa

Ramon Estany

5, S^a Ramon, 5.

Barcelona

ESPECIALIDAD en CROMOS y RECORTES de todas clases para ANUNCIOS INDUSTRIALES,

PROGRAMAS, MENUS, etc etc

PRECIOS SIN COMPETENCIA

INDUSTRIAS LUCRATIVAS

—Senyor... que no he tingut pare ni mare.
—Pitjó jo que 'ls haig dei manteni.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Lo Tot, qu' es prima-dos quarta,
Estima molt á Hu-dos tres
Y hasta li ha escrit una carta
Com si d' ella fos promés.
Pero al demanar sa prima
Ab son pare s' ha trobat
Qui, sabent qu' es molt tronera,
Ab un quarta li ha pagat.

EDUARDO ROIG.

ENDEVINALLAS

I
Tinch ulls, pero no tinch vista;
plantas sense ser jardí...
Are, lector, tú barrina,
que mes clá no t' ho puch dí.

LLUIS SALVADOR.

II

Soch á dintre las carperas,
soch á ne 'ls cigarros puros,
també soch en las pessetas
pero no hi soch en los duros.

P. M. GALLART.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que anantli tre-
yent una letra del darrera, dongui per
resultat: 1: En moltas casas n' hi ha;
2: Aliment: 3: Vocal.

P. MORFRA.

TERS DE SILABAS

Sustituir los punts per letras de
manera que llegidas vertical y hori-
sontalment, donguin: 1.^a ratlla: En los
teatros; 2.^a: En Catalunya; 3.^a: En l'
exércit.

RAFAEL R. M.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9—Nom de dona.
4 5 6 7 8 9 6 9— »
5 2 4 5 6 8 9— »
4 9 7 5 3 9— »
7 5 3 8 9— »
4 9 3 9— »
9 6 9— »
1 5— »
2—Vocal.

URDSAM.

GEROGLIFICH

Agost
mir

I —
veu veu veu

JOAN ROCA FORTUNY.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 318

Xarada I.—Ca—no.
Id. II.—Si—la.
Endevinalla.—Mapa.
Anagrama.—Alegria.—Galeria.
Acentígrafo.—Bàrbara.—Barbard.
Ters de sílabas.—RO MA NA
MA RIF TA
NA TA LIA
Trenca-caps.—Manresa—Tortosa.
Geroglífich.—Per ferrucas un ferru-
quer.

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
=5, Sant Ramon, 5 —BARCELONA=